

Pilot

Samenwerkingsafspraken

Veilig Thuis en SWT Zuid en SWT Noord Zwolle

Auteur: Marion Visser, projectleider
Geweld hoort nergens thuis IJsselland
Datum: 30 juni 2021

Inleiding

Veilig Thuis IJsselland en het Sociaal Wijkteam in Zwolle onderschrijven de IJssellandse Regiovisie “Geweld hoort nergens thuis” (2021-2024) waarin het uitgangspunt is opgenomen dat de hulp en ondersteuning bij huiselijk geweld en kindermishandeling zo lokaal mogelijk en in de directe omgeving van slachtoffers en het netwerk moet plaatsvinden. Onderdeel van deze visie is de doorontwikkeling van Veilig Thuis IJsselland naar een zo compact en efficiënt mogelijke expertise organisatie die lokale teams en andere organisaties kan ondersteunen vanuit die rol.

De wijze waarop we deze beweging naar een meer lokale aanpak en de bijbehorende doorontwikkeling van Veilig Thuis IJsselland naar een expertisecentrum kunnen vormgeven moeten worden uitgewerkt.

In het zo lokaal mogelijk bieden van passende hulp en ondersteuning aan onze inwoners die te maken hebben met onveilige thuissituaties is het van belang dat het Sociaal Wijkteam en Veilig Thuis nauw met elkaar samenwerken. Vanuit een gedeelde visie en ieder vanuit de eigen rol. Om vanuit deze visie en rolopvatting goed samen te werken zijn beide partners nauw met elkaar in gesprek om dit met elkaar vorm te geven. We willen hiermee beginnen in pilotvorm om zo met en van elkaar te leren en toe te werken naar een bredere implementatie in Zwolle en in de regio IJsselland.

Proces melding VT naar SWT

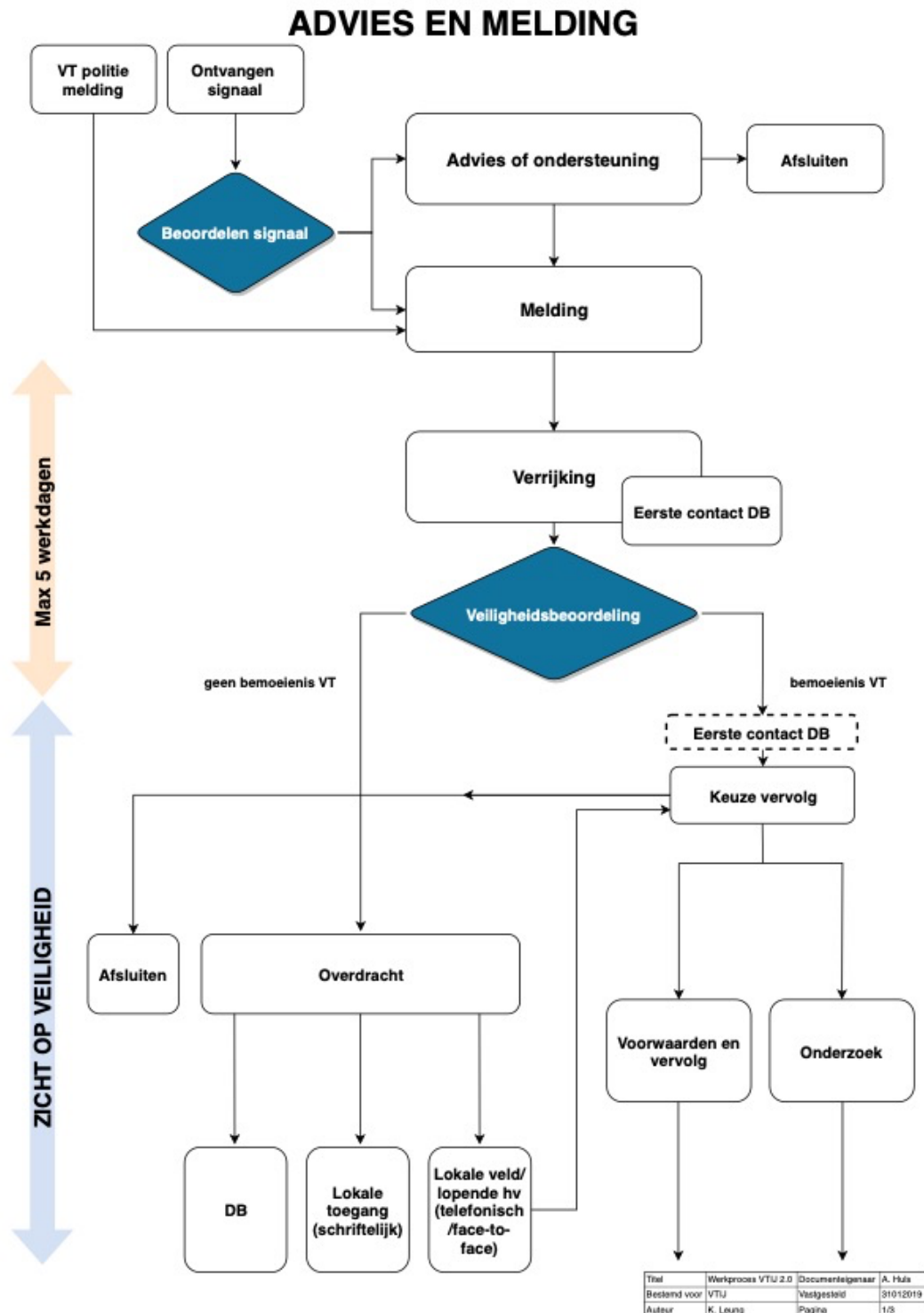
Iedereen (inwoners, professionals, politie etc.) kan een advies vragen of een melding doen bij Veilig Thuis wanneer hij zorgen heeft met betrekking tot huiselijk geweld of kindermishandeling in een afhankelijkheidsrelatie.

Veilig Thuis handelt daarbij vanuit haar wettelijke taken (art. 4.1.1 lid 2 en lid 3 Wmo 2015):

- Het geven van advies en zo nodig het bieden van ondersteuning aan ieder die in verband met een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling om dit advies vraagt.
- Het fungeren als meldpunt voor situaties of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Het naar aanleiding van een melding onderzoeken of daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Het beoordelen van de vraag of - en zo ja tot welke stappen de melding aanleiding geeft.
- Het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen, van de melding, indien het belang van de betrokkene of de ernst van de situatie daartoe aanleiding geeft.
- Het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kindbescherming van een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling indien het belang van de betrokkene of de ernst van het feit daar aanleiding toe geeft.

- Indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek doet bij de raad voor de kindbescherming, het in kennis stellen van het college van B&W.
- Het op de hoogte stellen van de melder van de stappen die naar aanleiding van zijn melding zijn ondernomen.

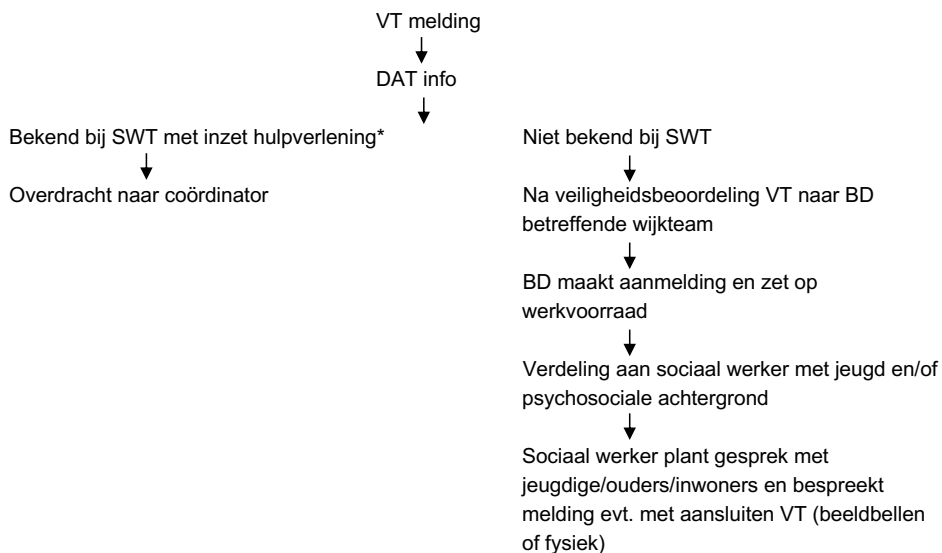
Het proces van Veilig Thuis is als volgt:

Na veiligheidsbeoordeling kan VT dus kiezen voor overdracht of de inzet van een eigen dienst (Voorwaarden en vervolg of Onderzoek). Ook na de inzet van een dienst kan een overdracht aan het SWT volgen. Zie onderstaand proces

Proces melding VT naar SWT

Van aanmelding tot oppakken

Wanneer een casus bekend is bij het SWT wordt deze over het algemeen schriftelijk overgedragen. De informatie bij deze overdracht is beperkt.

Wanneer een casus nog niet bekend is bij het SWT wordt in de meeste gevallen gekozen voor een begeleide overdracht. Dit kan telefonisch of face-to-face plaatsvinden.

Met name de schriftelijke overdrachten leiden er regelmatig toe dat de SWT-medewerker zich nog onvoldoende toegerust voelt om in gesprek te gaan met het gezin/het huishouden.

Wanneer het SWT in moeilijke situaties komen, bijvoorbeeld als ze geen of onvoldoende toegang of medewerking krijgen van de direct betrokkenen of wanneer zich escalaties voordoen, vraagt het SWT aan VT om de casus over te nemen. Hierdoor worden de direct betrokkenen 'heen en weer geschoven' tussen het SWT en VT.

Om het SWT in staat te stellen de hulpverlening zo lokaal mogelijk en in de directe omgeving van slachtoffers en het netwerk te laten plaatsvinden, moeten zij in zo goed mogelijk in positie worden gebracht. Tegelijkertijd moet VT in de gelegenheid worden gesteld om zich te ontwikkelen richting een expertise organisatie. In een pilot willen we onderzoeken wat nodig is om zowel het SWT als VT in hun rol te laten groeien.

Rollen

Het SWT biedt (intensieve) vrijwillige hulp aan Zwolse gezinnen die te maken hebben acute en chronische onveiligheid en richt zich daarbij op alle aspecten die in het dagelijks leven van gezinnen belangrijk zijn (brede integrale aanpak). Rondom het thema veiligheid werkt het SWT vanuit de regionaal gedeelde visie op veiligheid en risico gestuurde zorg (gefaseerde netwerkzorg).

Het SWT werkt met inwoners vanuit de volgende basishouding:

- We werken vanuit een professionele werkrelatie met inwoners waarbij compassie en erkenning voor het verhaal van de inwoners en het tegelijkertijd bespreekbaar maken van situaties die maatschappelijk niet aanvaardbaar zijn beiden een plek krijgen. Uitgangspunt is dat we dit stimuleren en ook steeds weer kijken wie in het netwerk de beste werkrelaties heeft om dit te bespreken: familielid, huisarts, wijkagent, leerkracht, wijkteammedewerker, etc.
- We gaan ervanuit dat iedere ouder een goede ouder wil zijn: met andere woorden: er is bij elke ouders altijd een besef van verantwoordelijk zijn. Daar zit ons aanknopingspunt voor de professionele werkrelatie. Dat wil niet zeggen dat elke ouder zich verantwoordelijk gedraagt.
- We focussen ons hierbij op het dagelijks leven en de beschermende factoren die zijn ingebed in het dagelijks leven. Het versterken/ herstel van relaties in het informeel netwerk staan hierbij centraal.
- We staan in deze samenwerking naast de inwoners.
- We werken samen in met het informele en formele netwerk. Hierbij is ons uitgangspunt dat partners in de wijk die dichtbij het dagelijks leven staan intensief benut worden in het duurzaam doorbreken van de onveiligheid.

Veilig Thuis werkt eveneens vanuit de visie op veiligheid en risico gestuurde zorg.

Veilig Thuis hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

- Wij ondersteunen iedereen die te maken krijgt met geweld in afhankelijkheidsrelaties zodanig dat iedereen zich gezien, gehoord en gerespecteerd voelt.
- Wij zetten veiligheid voor alle betrokkenen voorop. We geven advies, stellen veiligheidsvoorwaarden en doen gericht interventies om de veiligheid te herstellen en te borgen.
- Wij zijn een extern gerichte organisatie waarbij partnerschap centraal staat.
- Als expertisecentrum onderhouden wij onze deskundigheid en stellen deze kennis ook actief ter beschikking voor onze IJssellandse netwerkpartners.
- Wij zijn flexibel en innovatief door aan te sluiten bij en in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

Pilot

In een pilot willen we ervaring op doen met de vernieuwde samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis en SWT Zwolle die de regiovisie op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling operationaliseren.

Deze samenwerkingsafspraken zijn:

- Veilig Thuis draagt casuïstiek zo snel mogelijk over aan het SWT. Dit kan direct na veiligheidsbeoordeling, of na inzet van een dienst/onderzoek door Veilig Thuis.
- Veilig Thuis brengt het SWT in positie; dat wil zeggen geeft hen een goede start door relevante informatie te delen en bij te dragen aan een werkrelatie tussen de inwoners en het SWT
- Casuïstiek die door het SWT is opgepakt, wordt niet meer teruggegeven aan Veilig Thuis
- Wanneer het SWT extra ondersteuning nodig heeft, kan Veilig Thuis vanuit haar expertise aansluiten

Doel van de pilot

Het doel van de pilot is om

- Een eenduidige werkprocesbeschrijving te maken van de start/overdracht tot afronding van de casuïstiek
- Inzicht te verkrijgen in de vormgeving van de samenwerking en de daarbij behorende taken en rollen van het SWT en VT
- Inzicht te hebben in betekenis van de nieuwe werkwijze voor de randvoorwaarden om deze breed te implementeren:
 - o Benodigde kennis en deskundigheid van SWT en VT
 - o Samenwerkingsattitude van medewerkers
 - o Organisatie
 - o Capaciteit

Opzet pilot

We starten met overdrachten na veiligheidsbeoordeling. Wanneer hiermee enige ervaring is opgedaan, voegen we hieraan overdrachten na inzet van een dienst of onderzoek door Veilig Thuis toe.

Om de doelen van pilot te bereiken, willen we een aantal onderzoeksvragen beantwoorden.

Een eenduidige werkprocesbeschrijving

1. Goede start

Wat is nodig om het SWT goed van start te laten gaan in hun werkrelatie met de inwoners

Onderzoeksvraag: Welke vorm van overdracht is nodig bij welk soort casuïstiek?

Aanpak: VT en SWT nemen wekelijks de veiligheidsbeoordelingen door om te bepalen:

- Welke informatie nodig is om de het SWT goed voor te bereiden op de casuïstiek
- Hoe de werkrelatie met de inwoners tot stand kan worden gebracht. Welke casuïstiek geschikt is om over te dragen
- Wanneer WAT informatie kan worden toegevoegd aan de veiligheidsbeoordeling Veilig Thuis.
- Welke informatie uit de veiligheidsbeoordeling door VT wordt gedeeld met SWT. Bij vragen of verschil van inzicht over de veiligheidsbeoordeling kan

aanvullende toelichting worden gegeven of kan de veiligheidsbeoordeling worden geëvalueerd.

2. Aan de slag

Wanneer casuïstiek is overgedragen gaat het SWT aan de slag. Het SWT werkt samen met de inwoners aan duurzame veiligheid. Tijdens dit proces kan er behoefte ontstaan aan ondersteuning door Veilig Thuis.

Onderzoeksvraag: Wat voegt Veilig Thuis toe bij een ondersteuningsvraag?

Aanpak: VT en SWT kijken samen wat nodig is in de gegeven situatie

- a. Is de ondersteuningsvraag terecht?
 - i. Mag van het lokale team worden verwacht dat zij dit zelf af kunnen handelen?
 - ii. Is hier specialistische kennis of handelen nodig?
- b. Welke specialistische kennis voegt VT toe?
 - i. Advies en consultatie
 - ii. Handelingsrepertoire en/of kennis toevoegen aan SWT
 - iii. Specialistische kennis of ervaring van VT inzetten bij inwoners

Na de inzet van ondersteuning door VT wordt geëvalueerd of de ingezette ondersteuning de gewenste/verwachte ondersteuning was en of de ingezette ondersteuning het gewenste resultaat heeft opgeleverd.

In zeer onveilige situaties kan een (ambtshalve) melding nodig zijn, waarbij VT een dienst in moet zetten. In deze situaties blijven het SWT en VT nauw samenwerken, maar ligt de regie tijdelijk (gedurende de looptijd van de dienst) bij VT.

3. Afsluiten

VT sluit het dossier af op het moment dat de casuïstiek en daarmee het zicht op veiligheid is overgedragen aan het lokale team.

Het lokale team kan de casuïstiek rondom huiselijk geweld en kindermishandeling afronden wanneer er sprake is van stabiele veiligheid en het herstelplan is uitgevoerd. Hierbij kan ervoor worden gekozen om het contact met de inwoners periodiek te onderhouden.

Taken en verantwoordelijkheden SWT en VT

Taken en verantwoordelijkheden SWT

Onderzoeksvraag: Welke taken en verantwoordelijkheden zijn belegd bij het SWT en welke bij VT?

Bij aanvang van de pilot worden de taken en verantwoordelijkheden van het SWT beschreven, zoals:

- Bewaken van de veiligheidsvoorwaarden, inschatten van risico's, maken van veiligheidsplan en bewaken voortgang casus (casus regisseur)

- Inzetten van VT-specialist indien casus niet voldoende voortgang boekt
- Als het gezamenlijk niet lukt om weer beweging in de casus met kinderen te krijgen, dan doet het SWT een Verzoek tot Onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming.

Bij aanvang van de pilot worden de taken en verantwoordelijkheden van VT beschreven, zoals:

- Maken veiligheidsbeoordeling
- Verzorgen goede start SWT in werkrelatie met inwoners
- Toevoegen specialistische kennis

Aanpak: VT en SWT handelen op basis van de beschrijving. Periodiek wordt geëvalueerd of deze taken en verantwoordelijk juist en volledig zijn.

Taken en verantwoordelijkheden teamleden SWT:

- Alle medewerkers van de betrokken teams zijn door hun teamleiders geïnformeerd en geïnstrueerd.
- De SWT-medewerkers die meedoen in het kernteam, begeleiden aanvankelijk het overdrachtsproces om dit te faciliteren en te monitoren. Als het overdrachtsproces helder is en goed loopt, kan dit rechtstreeks aan de betrokken medewerker plaatsvinden.
- De SWT-medewerkers die meedoen in het kernteam fungeren als vraagbaak voor collega's wanneer
 - o deze vragen hebben over de samenwerking tussen SWT en VT
 - o knelpunten ervaren in de samenwerking
- De SWT-medewerker die meedoen in het kernteam brengen vragen en knelpunten in het kernteamoverleg en koppelen de antwoorden terug aan hun collega's.
- De medewerkers aan wie de casus wordt overdragen, is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. Deze vult ook de evaluatieformulieren in.

Taken en verantwoordelijkheden VT-medewerkers:

- De VT-medewerker is toegewezen aan een SWT
- De VT-medewerker bereidt de overdrachten voor door het SWT vooraf te informeren welke casus zal worden overgedragen, zodat de betrokken medewerker van het SWT kan worden geïnformeerd of de casus kan worden toegewezen aan een medewerker
- De VT-medewerker draagt de casus aanvankelijk altijd face-to-face over aan de betrokken medewerker en het kernteamlid. Wanneer helder is welke casuïstiek op welke wijze en met welke informatie moet worden overgedragen kan het kernteam besluiten hierin te differentiëren.
- De VT-medewerker fungeert als vraagbaak voor collega's wanneer
 - o deze vragen hebben over de samenwerking tussen SWT en VT
 - o knelpunten ervaren in de samenwerking
- De VT-medewerker brengt vragen en knelpunten in het kernteamoverleg en koppelen de antwoorden terug aan hun collega's.
- De VT-medewerker is het contactpunt bij aanvraag van ondersteuning door het SWT.

Randvoorwaarden

Tijdens de pilot wordt informatie verzameld over de randvoorwaarden:

- Benodigde kennis en deskundigheid van SWT en VT
 - Volgt uit alinea Eenduidige werkprocesbeschrijving punt 2. Aan de slag onderdeel a.i Mag van het lokale team worden verwacht dat zij dit zelf af kunnen handelen?
 - Volgt uit de evaluatie van de Taken en verantwoordelijkheden
- Attitude medewerkers
 - Volgt uit de evaluatie van de Taken en verantwoordelijkheden
- Organisatie
 - Monitoren hoeveel casuïstiek wordt overgedragen aan SWT
 - Monitoren hoe vaak VT wordt ingeroepen voor ondersteuning
 - Volgt uit alinea Eenduidige werkprocesbeschrijving punt 2. Aan de slag
 - Monitoren hoe het aantal meldingen bij inwoners die onderdeel uitmaken van de pilot zich ontwikkeld
- Capaciteit
 - Hoeveel tijd is het SWT kwijt in de huidige situatie aan casuïstiek HG/KM
 - Hoeveel tijd is het SWT in de pilot kwijt aan vergelijkbare casuïstiek HG/KM
 - Hoeveel tijd is VT in de huidige situatie kwijt aan casuïstiek
 - Hoeveel tijd is VT in de pilot kwijt aan vergelijkbare casuïstiek

Start pilot

Voor een nulmeting bij de start van de pilot verzamelen we de volgende informatie:

- Hoeveel zaken heeft VT direct na veiligheidsbeoordeling overgedragen aan SWT Zwolle Zuid en SWT Zwolle Noord in 2020?
- Hoeveel van deze zaken zijn ‘teruggekomen’? Wanneer zijn deze teruggekomen en waarom?
- Hoeveel tijd kost het een medewerker van SWT Zwolle om een goede start te maken bij een gezin bij de bestaande, schriftelijke wijze van overdracht na veiligheidsbeoordeling? (hiervoor wordt de medewerking gevraagd van de overige Zwolse SWT's)

Duur en inrichting pilot

Om voldoende casuïstiek te kunnen behandelen en de verschillende fasen uit de aanpak gefaseerde netwerkzorg te kunnen doorlopen wordt voorgesteld de pilot 12 maanden te laten duren.

Om de pilot een goed beeld van de werkelijkheid te laten weergeven, wordt ervoor gekozen om twee teams te laten participeren. Alle casuïstiek voor deze teams wordt volgens de vernieuwde samenwerkingsafspraken afgehandeld. Zo wordt recht gedaan aan de diversiteit in de voorkomende problematiek en de mate waarin en de wijze waarop het SWT in samenwerking met VT in staat is hierin op te treden.

Om het verloop van de pilot te monitoren zijn formulieren gemaakt waarop door de medewerker kan worden aangegeven hoe de overdracht is verlopen en hoe hij dit heeft ervaren. (bijlage)

Kernteam

Voor de duur van de pilot wordt een kernteam ingericht dat de pilot begeleid. Het kernteam bestaat uit 2 leden SWT Zuid (jeugd en volwassenen), 3 leden SWT Noord (jeugd en volwassenen) en 2 medewerkers VT, de manager SWT Zuid, manager VT, beleidsmedewerker Veilig Thuis en de projectleider. Naast de hier beschreven onderzoeksvragen, houdt het kernteam zich ook bezig met een antwoord op de volgende vragen:

- Hoe gaan we om met hermeldingen?
- Hoe gaan we om met anonieme meldingen
- Hoe gaan we werken met het veiligheidsplan

Evaluatie

Met grote regelmaat wordt de voortgang door het kernteam geëvalueerd. Hiertoe kunnen medewerkers van SWT Zuid, SWT Noord en Veilig Thuis punten inbrengen en wordt een aantal vooraf vastgestelde punten (bijvoorbeeld tijdsbesteding, soort casus, betrokkenheid kinderen/volwassenen, communicatie tussen SWT en VT) besproken.

Op basis van de resultaten van de evaluaties kan de pilot direct worden bijgestuurd. Succesfactoren, valkuilen en aanbevelingen worden gedurende de pilot gedeeld met de overige gemeenten in de regio. Hierdoor wordt het voor alle gemeenten en Veilig Thuis mogelijk de geleerde lessen mee te nemen in hun ontwikkeltrajecten.

Bijlagen

Pilot samenwerking Veilig Thuis IJsselland en Sociaal Wijkteam Zwolle

Formulier Goede Start

Bekend bij SWT?	☐ Ja Dossiernummer _____ ☐ Nee
Wijze van overdracht door VT ☐ Telefonisch ☐ Videoverbinding tijdens eerste afspraak van SWT met betrokkenen ☐ Fysiek aanwezig tijdens eerste afspraak van SWT met betrokkenen ☐ MDO georganiseerd door VT na dienst (V&V / onderzoek) waarbij SWT is uitgenodigd ☐ Anders, namelijk _____	Waarom is voor deze wijze van overdracht gekozen?
Welke informatie is tijdens de overdracht gedeeld? ☐ Melding bij VT ☐ Melding door particulier ☐ Melding door professional ☐ Veiligheidsbeoordeling VT ☐ Eerdere meldingen bij VT ☐ Anders, namelijk _____	Indien Veiligheidsbeoordeling is gedeeld, welke informatie is er gedeeld?
Tijdsinvestering overdracht	_____ uur

Dit formulier draagt bij aan het inzicht krijgen in de onderzoeksvraag: Welke vorm van overdracht is nodig bij welk soort casuïstiek?

Pilot samenwerking Veilig Thuis IJsselland en Sociaal Wijkteam Zwolle

Monitoring deel 2 Aan de slag

Is er gebruik gemaakt van expertise VT?	☐ Ja ☐ Nee								
<table border="1"> <tr> <td>Wat heeft VT gedaan?</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Waarom was inzet van uit VT nodig?</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Hoeveel tijd heeft je dat extra gekost?</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Wat heb jij er van geleerd? Wat zou je een volgende keer anders doen?</td> <td></td> </tr> </table>	Wat heeft VT gedaan?		Waarom was inzet van uit VT nodig?		Hoeveel tijd heeft je dat extra gekost?		Wat heb jij er van geleerd? Wat zou je een volgende keer anders doen?		
Wat heeft VT gedaan?									
Waarom was inzet van uit VT nodig?									
Hoeveel tijd heeft je dat extra gekost?									
Wat heb jij er van geleerd? Wat zou je een volgende keer anders doen?									
Is er door het SWT een ambtelijke melding gedaan bij VT?	☐ Ja, omdat .. ☐ Nee, omdat ..								
Is er een nieuwe melding over dezelfde casus bij VT gedaan?	☐ Ja, omdat .. ☐ Nee, omdat ..								

Dit formulier draagt bij aan het inzicht krijgen in de onderzoeksvraag: Welke vorm van ondersteuning biedt VT?